

Идентифициране на личностните типове на кметовете в местното самоуправление в България по типологията на Майерс – Бригс

Лорета Трайкова*

Резюме: Чрез настоящата статия правим опит да проучим и представим личностните типове на кметовете в местното самоуправление в България, прилагайки индикатора за типология на Майерс – Бригс.

В статията са представени частични резултати от по-обширно проучване на кметовете в общинските и районните администрации на територията на страната. Проведено е в периода юни 2022 г. – септември 2023 г., като са получени отговорите на 57 от кметовете. Вниманието ще бъде насочено към един от въпросниците, приложени в авторско проучване на лидерските модели в българските общини. Методите, използвани за анализиране на събраните данни, са описателна статистика и изчисляване на средна аритметична величина. Анализът идентифицира и представя личностните типове и характеризиращите ги силни и слаби страни за всеки тип. Установи се,

че личностният тип *Изпълнител* е най-често срещан сред кметовете в българските общини.

Резултатите дават възможност за разширяване на изследването и включване на качествени методи – дълбочинни интервюта, фокус групи, анализ на случай и групи, с цел разглеждане спецификите на отделния случай и обвързването му с контекста на средата. Освен това в бъдеще ще бъде изследвана взаимовръзката между личностния тип, харизмата, емоционалната интелигентност и стила на управление, в резултат на което може да бъде изграден профил, чрез който да бъдат селектирани кандидати за обществени позиции. Също така ще се търси връзка между личностния тип на кмета, финансовото и икономическо състояние на общината и привлечените инвестиции в периода на мандата му.

Ключови думи: личностни типове, типология на Майерс – Бригс, кметове, лидерство, български общини.

* Лорета Трайкова е докторант на самостоятелна подготовка в катедра „Управление“ на УНСС.

JEL: H10, H70, H700, H79, R00, R5, R500, R590, Z00.

Увод

Темата за лидерството е една от най-често обсъжданите в управленската теория и практика от античността до наши дни. Интересът към този феномен започва още в първите години на ХХ в. и е обект на задълбочен анализ от различни концептуални направления. Независимо от множеството гледни точки, всички подкрепят тезата, че няма универсални стилове на поведение и лидерски качества, които да гарантират успех. Въпреки това през последните години категорично се налага схващането, както в теорията, така и в практиката, че ефективното управление е възможно само чрез лидерството и благодарение на личност, която да бъде проводник на промяната и да увеличи последователи за постигане на обществено значими цели.

Съвременният свят се променя ежедневно с бързи темпове, а това изисква прилагането на иновативен подход в управлението на обществените организации. В световен и национален мащаб на дневен ред все по-често излиза темата за криза на лидерството. Упорито се търси успешна формула за обновяване и прогрес на обществата и държавите. Поради това градовете винаги са били двигател на промяната, като родоначалник на цивилизацията, а много често кметовете им в своята работа се уповават на прагматизъм и оптимизъм.

Според *Речник на българския език* думата **лидер** означава водач, ръководител на политическа партия или на обществено-политическа организация. Темата за лидерството в България става все по-актуална, поради нестабилната политическа обстановка на национално ниво през последните години, а акцентът все по-често е насочен към ярки фигури от местна власт. В условията на нестабилна политическа среда пред кметовете се издигат сходни предизвикателства, разрешаването на които изисква специални знания, опитност и изобретателност. Изискванията и очакванията към тях стават все по-високи, като лица, пряко избрани от хората да управляват родните им места.

Целта на статията е да изследва и представи личностните типове в местната власт в страната, прилагайки индикатора за типология на Майерс – Бригс. Фокусът е насочен към този сектор на обществения живот, защото местната власт се доказва като най-устойчива и предвидима, вземайки предвид продължаващата през последните няколко години политическа криза, а кметовете олицетворяват стабилност и сигурност, така необходима за обществото. Градоначалниците са хората, които в много висока степен покриват изискванията за лидер и лидерство, описани в теорията. Също така при направения обзор на анализите в сферата на лидерството констатирахме, че липсват подробни проучвания в тази област и избраната методика не

е прилагана за изследване на обществено значими личности в публичния сектор (има проучвания чрез типологията в различни направления напр. American Accounting Association (2001); Gardner & Martinko (1996); Higgs (2001); Johnston & Andersen & Davidge – Pitts & Mark & Ostensen – Saunders (2009); King & Mason (2020); Myers (2016); Pittenger, D. (1993); Sari & Bashori (2020); Букалов (1998); Загоруля & Лузина & Сафиуллина (2021); Лытов & Орский (2001).

На местно ниво управлението се свързва с изпълнение на законово установени формални ежедневни задачи, постигане на тези задачи ефективно, ефикасно и икономично, докато лидерството в местната власт е олицетворение на промяната, уменията да преминеш отвъд организационните, личните и груповите граници, да надграждаш традициите и да се справяш с предизвикателствата, а за това са необходими ярки личности, притежаващи определени личностни качества.

Теоретична основа на проблема

Според Трайкова следва да се прави разлика между понятията **Лидер** и **Ръководител**. Ръководителят олицетворява лице, притежаващо официална власт по организация и управление на всички йерархични равнища в една организация (Трайкова, 2024), докато в основата на лидерството стои идеята, че всеки човек притежава в себе си лидерски потенциал, а ролята на лидера е да открие

този потенциал в околните. Това е особено важно за местното самоуправление, водещо началото си от единен йерархичен, централизиран и бюрократичен модел (Джаксън, 2011).

Кметовете се избират мажоритарно, предимно заради техните личностни качества, а лидерството в местната власт е олицетворение на начина, по който кметът съумява да реализира управленския си мандат чрез жителите на общината и съвместно с тях (Танева, 2021).

Има множество теории за лидерството, но се приема, че теорията за чертите на лидера е възникнала първа. Тя може да се разглежда като първи опит за създаване на обяснителен модел за феномена **лидерство** в теорията на социалната психология. Изследователите, подкрепящи тази теория, извеждат няколко основни групи характеристики, които според тях трябва да притежава една личност, за да бъде възприемана като лидер: **физически здрав; социално оформен; личностно изграден; поведенчески ефективен**. Основателят на теорията за чертите Макс Вебер смята, че най-съществената характеристика, която трябва да притежава един човек, за да бъде лидер, това е харизмата (Трайкова, 2024).

През годините много изследователи са се опитвали да обяснят лидерството и въпреки че всеки индивид е изключителен и единствен по рода си, има общи черти, с които се групира по определени

признаци на личността и които допринасят за това един човек да бъде лидер. Идентифицирането на личностния тип спомага на всеки индивид да си обясни редица неща в битието си, включително взаимоотношенията му с околните в личния и професионалния живот (Христов, 2023). Отговорите на много от тези въпроси могат да бъдат получени чрез използването на психометрични инструменти за изследване на личността. В настоящата статия ще обърнем внимание на една от най-разпространените и широко прилагани системи за оценка на личността – индикаторът за тип на Майерс – Бригс (MBTI) (mitteldeutsches-institut.de/bg).

През Втората световна война Катрин Бригс и Изабел Майерс, които не са професионални психолози, започват изучаването на личностните предпочитания, вярвайки, че това ще помогне на хората да се идентифицират с работата, за която биха били най-подходящи. Първоначалният въпросник се трансформира в типология на Майерс – Бригс, първоначално издадена през 1962 г. (Myers – Briggs, Myers, 1980, 1995). Тази психометрична тестова процедура се опира на теорията на Карл Густав Юнг за психологическите типове, оповестена в неговата книга от 1921 г. *Психологически типове* (Jung, 1971). Целта на типологията на Майерс – Бригс е да направи теорията за психологическите типове, описана от Юнг, разбираема и полезна в живота на хората. Типологията на Майерс – Бригс

обозначава предпочитанията на определено лице. Тя не идентифицира неговите способности или характер. Познаването на личностния тип помага за разбиране на собствената личност и тези на другите, допринася за личен растеж и развитие и за осъзнаване на личностните различия между индивидите. Оценката по типологията на Майерс – Бригс е предназначена да помогне да се идентифицират тези модели на възприятие и преценка, които се виждат в нормално, здравословно поведение. Въпросникът на Майерс – Бригс е доразвит от американския психолог Дейвид Уест Кирси, вследствие на което получава широка популярност в Америка. Въз основа на разширената типология на Майерс – Бригс са изведени различни личностни характеристики, уникални за съответния тип (mitteldeutsches-institut.de/bg).

На дневен ред все още стои въпросът дали лидерите се раждат или се изграждат? Отговорът е и двете, тъй като всеки човек се ражда със силни и слаби страни, различни личностни черти, които понякога му помагат, друг път пречат на развитието и реализирането му в различните сфери на живота. Затова за да развиваме лидерския си потенциал е важно да ги идентифицираме и използваме по подходящ начин (Трайкова, 2024).

Методология и описание на изследването

Използвани са данни от автономно онлайн анкетно проучване, изпратено

до всички кметове в местната власт в страната (265 общини и 35 района – София, Пловдив и Варна), за мандат 2019 – 2023 г. Общата численост на генералната съвкупност е 300 единици. Изследването започна през юни 2022 г. и приключи през септември 2023 г., като са получени отговорите на 57 респонденти – от тях 46 мъже и 11 жени, т.е. изследването покрива 19% от единиците в генералната съвкупност. Основно затруднение при реализирането на проучването беше невъзможността за осъществяването на личен контакт с всички кметове в страната. Следва да отбележим, че независимо от ограниченията проучванията, провеждани във виртуална среда, дори да не са представителни, имат редица предимства и изпълняват съществени изследователски функции (Alexandrova, 2022).

В настоящата статия ще поставим акцент върху анализа на отговорите от един от въпросниците, приложен в по-обширно изследване, който изследва личностните типове според индикатора за типология на Майерс – Бригс.

Въпросникът е създаден от Изабел Бригс Майерс и нейната майка Катрин Кук Бригс, с цел оценяване на психологическите избори на хората относно възприятията им за света и начина на вземане на решения (Myers – Briggs, Myers, 1980, 1995). Майерс – Бригс разработват въпросника, опирайки се на теоретичните постановки на Юнг за психологическите типове (Jung, 1971). Същността на

тяхната теория се изразява в това, че привидно случайни вариации в човешкото поведение всъщност са подредени и последователни, поради основните разлики в начините, по които индивидите предпочитат да използват своето възприятие и преценка.

Формулярът, който прилагаме в настоящото изследване, е стандартизиран, включва 60 затворени въпроса и изследва личното мнение по редица въпроси. Оценката не е тест, а индикатор, който сортира хората по предпочитани аспекти на личността въз основа на това как са отговорили на въпросите. Предназначен е да идентифицира вродени предпочитания, но резултатите зависят от моментното състояние на индивида при даване на отговорите. Няма правилни или грешни отговори, по-добри или лоши резултати. Въз основа на получените отговори се формира резултат от четирицифрена комбинация от букви, която идентифицира един от 16 MBTI типа личности и показва различията с другите типове. Те представляват последователността на отговорите, а не силата на предпочитания (www.myersbriggs.org).

Типологията на Майерс – Бригс прилага следните скали:

- **Екстровертност (E) - Интровертност (I);**
- **Сетивност (S) - Интуиция (N);**
- **Мислене (T) - Чувстване (F);**
- **Съждение (J) - Възприятие (P).**

Чрез индикатора за типологията на Майерс – Бригс могат да бъдат

Управление

определени 16 типа личности, въз основа на комбинацията от букви, изразяващи предпочитанията по всяка от четирите скали (Христов, 2023).

Скалата на отговор е седемстепенна на Ликерт, от **1 Съгласен съм** до **7 Не съм съгласен**. Въз основа на получените резултати, на база посочените отговори се определя личностният тип на изследваната личност и се извеждат съответните личностни характеристики.

За обработване и анализиране на получените данни са използвани описателна статистика и изчисляване на средна аритметична величина (Salkind, 2011).

Дискусия и резултати от изследването

За да бъдат изследвани и представени личностните типове и

съответстващите им личностни черти на всички кметове в българските общини, приели поканата за участие в проучването, беше предоставен въпросник – електронна анкета по имейл с препратки (електронен адрес) към HTML – уеб-базирана анкетна карта.

Резултатите от самооценката сочат, че най-често срещаният личностен тип сред кметовете в българските общини, попълнили въпросника, е личностен тип **Изпълнител** – 16 от общо 57 изследвани кмета или 28,07%, следван от личностен тип **Консул** – 12 от общо 57 или 21,05%. Разпределението на личностните типове поотделно и по групи е представено в таблица 1.

Таблица 1. Резултати от изведените личностни типове на кметовете в българските общини по типологията на Майерс – Бригс. Силни и слаби страни на всеки тип

Личностен тип	Шифър	Силни страни	Слаби страни	Брой кметове
Аналитици				17
Архитект – 2% от населението на света	INTJ	Разумен; Образован; Независим; Решителен; Амбициозен; Любознателен; Оригинален.	Арогантен; Неемоционален; Прекалено критичен; Заядлив; Прикрит; Социално неангажиран.	5
Логик – 3% от населението на света	INTP	Изобретателен; Креативен; Аналитичен; Оригинален; Непредубеден; Любознателен; Честен.	Изолиран; Безчувствен; Неудовлетворен; Свръхмислещ; Нетърпелив.	4
Командир – 3% от населението на света	ENTJ	Роден лидер; Харизматичен; Вдъхновяващ; Целеустремен; Остроумен; Изпълнителен; Енергичен; Самоуверен; Има силна воля; Има стратегическо мислене;	Упорит и доминиращ; Нетолерантен; Нетърпелив; Арогантен; Не може да се справя с емоциите; Студен и безмилостен.	7
Преговарящ – 3% от населението на света	ENTP	Има бърза мисъл; Интелигентен; Оригинален; Харизматичен; Енергичен.	Много аргументиран; Безчувствен; Нетолерантен; Трудно се фокусира; Непрактичен.	1

Личностен тип	Шифър	Силни страни	Слаби страни	Брой кметове
Дипломати				8
Адвокат – 1% от населението на света	INFJ	Има вроген идеализъм и морал; Решителен; Целеустремен; Проницателен; Принципен; Страстен; Алтруист; Творец.	Чувствителен към критика; Затворен; Перфекционист; Не харесва обикновените неща; Склонен към бърн аут.	0
Медиатор – 1% от населението на света	INFJ	Идеалист; Страстен; Емпат; Великодушен; Непредубеден; Творец; Идеалист.	Не е реалист; Самоизолира се; Разсеян; Емоционално уязвим; Нетърпелив; Самокритичен.	1
Треньор – 2% от населението на света	ENFJ	Роген лидер; Страстен; Харизматичен; Възприемчив; Надежден; Алтруист.	Не е реалист; Прекален идеалист; Снизходителен; Краен; Прекален емпат.	3
Активист – 7% от населението на света	ENFP	Чаровен; Независим; Състрагателен; Енергичен; Любознателен; Възприемчив; Ентусиазиран; Отличен комуникатор; Безгрижен; Добродушен и позитивен.	Разсеян; Неорганизиран; Угодничав; Прекалено услужлив; Прекалено оптимистичен; Неспokoен.	4
Стражи				30
Логистик – 13% от населението на света	ISTJ	Почтен; Неуморен; Отговорен; Логичен; Честен; Директен; Дисциплиниран; Много отворен; Спокоен; Практичен; Организиран; Ефективен; Научно – ориентиран.	Инат; Безчувствен; Винаги следващ правилата; Осъдителен; Склонен към бърн аут.	0
Защитник – 13% от населението на света	ISFJ	Състрагателен; Подкрепящ; Надежден; Наблюдателен; Ентусиазиран; Трудолюбив; Има добри практически умения.	Свиреп; Прекалено скромнен; Тих; Приема нещата лично; Потиска чувствата си; Нежелание за промяна; Твърде алтруистичен.	2
Изпълнител – 11% от населението на света	ESTJ	Посветен; Има силна воля; Директен; Честен; Лоялен; Търпелив; Надежден; Креативен; Отличен организатор.	Упорит; Негъвкав; Нежелание за промяна; Осъдителен; Твърде фокусиран върху социалния си статус; Трудно се отпуска; Трудно изразява емоциите си.	16
Консул – 12% от населението на света	ESFJ	Популярен; Има добри практически умения; Силно чувство за дълг; Лоялен; Чувствителен и топъл; Общува добре с околните.	Твърде фокусиран върху социалния си статус; Негъвкав; Уязвим към критика; Прекалено безкористен.	12
Изследователи				2
Виртуоз – 12% от населението на света	ISTP	Естествен творец; Усърден; Наблюдателен; Угобен; Находчив; Спонтанен; Директен; Автентичен; Независим; Обоснован.	Непримирум; Безчувствен; Лесно се отегчават; Независим; Прекалено скептичен	0

Личностен тип	Шифър	Силни страни	Слаби страни	Брой кметове
Авантюрист – 2% от населението на света	ISFP	Истински <i>творец</i> ; Чаровен; Чувствителен към другите; Мил; Насърчителен; Има богато въображение; Страстен.	Неуравновесен; Лесно се стресира; Изпитва трудности при решаването на технически проблеми; Има колебливо самочувствие.	0
Предприемач – 12% от населението на света	ESTP	<i>Предприемчив</i> ; Рационален и практичен; <i>Оригинален</i> ; Възприемчив; Директен; Общителен.	<i>Безчувствен</i> ; Нетърпелив; Импулсивен; Нервен; Възможно е да пропусне голямата картина; Непокорен.	2
Артист – 3% от населението на света	ESFP	<i>Предприемчив</i> ; <i>Оригинален</i> ; Позитивен; Ентусиазиран; Практичен; <i>Наблюдателен</i> ; Отлични социални умения.	Чувствителен; Избягва конфликти; <i>Лесно се отегчава</i> ; Не умее да планира в дългосрочен план; Разсеян.	0

(<https://www.16personalities.com/bg>)

Източник: *Собствен*

База: 57

Таблица 2. Резултати по компоненти на скалата по Типологията на Майерс – Бригс

Е Екстрoверт- ност	І Интроверт- ност	S Сетивност	N Интуиция	T Мислене	F Чувстване	J Съзрение	P Възприятие
45	12	32	25	35	22	46	11

Източник: *Собствен*

База: 57

Данните сочат, че сред кметовете най-много са представителите на групата на **Стражите** – 30 от общо 57 кмета или 52,63%. Силните страни са честност, надеждност, директност, лоялност и добри практически умения. Като слаби страни могат да бъдат посочени осъдителност, нежелание за промяна, негъвкавост и прекалена фокусираност върху социалния си статус. Втората по големина група е тази на **Аналитиците** – 17 от общо 57 или 29,82%. Отличителните черти на тази група са оригиналност, любознателност, харизматичност, енергичност. Като отрицателни качества могат

да се посочат безчувственост, нетолерантност и арогантност. На трето място са **Дипломатите** – 8 от 57 или 14,04%, които се характеризират със страст, алтруизъм, творчество, възприемчивост. Слабостите им се изразяват в това, че не са реалисти и са разсеяни. На последно място по численост е групата на **Изследователите**, представена само от двама кмета или 3,51%. Положителните черти са наблюдателност, творчество, оригиналност и предприемчивост. Сред слабите страни изпъкват безчувственост и лесно отегчаване. Видно от изложените данни е, че сред изследваните кметове

липсват представители на личностни типове **Адвокат** (Дипломати); **Логистик** (Стражи); **Виртуоз**, **Авантюрист** и **Артист** (Изследователи).

Резултатите по осемте компонента на скалата по Типологията на Майерс – Бригс са представени в таблица 2.

От изложените данни е видно, че най-много са тези представители на местната власт, които се опират на съждение в своето ежедневие. Скалата **Съждение – Възприемчивост** отразява взаимодействието на хората с външния свят. Това са хора на преценката, имат организиран и структуриран стил на живот. Те са целенасочени, обичат да правят планове и да контролират. Привърженици са на реда, правилата и организацията. Веднъж взели решение, не го променят, независимо дали са получили допълнително информация.

Най-разпространеният личностен тип сред българските кметове „Изпълнител“ се характеризира с екстровеерност, сетивност, мислене, съждение. Екстровеерните са ориентирани към външния свят. Те са хора на действията, не крият емоциите си, привърженици са на честите социални взаимодействия и харесват работата в екип. Те се зареждат от контактите си с външния свят. Сетивните хора се уповават на факти, ориентирани са към детайлите, разчитат на реални оценки и практически упражнения, за да разберат конкретна идея. Активно използват петте си сетива. Хората на мисълта подхождат рационално, логични са,

наблягат на факти и обективни критерии. Обичат да анализират (Христов, 2023).

Заключение

Статията цели изследване и идентифициране на личностните типове сред кметовете в българските общини и извеждане на личностни черти, които оказват влияние върху лидерството им. Получените и анализирани данни сочат, че най-често срещаният личностен тип по Типологията на Майерс – Бригс сред изследваните лица е личностен тип **Изпълнител** (Стражи). Тези личности се характеризират с честност, лоялност, директност, надеждност, силна воля и търпение, т.е. типични качества за един лидер. Този личностен тип се характеризира и с нежелание за промяна и негъвкавост, което е обяснимо с оглед на средата, в която изследваните лица реализират лидерския си потенциал – общинска и районна администрация, която поначало има йерархична структура и установени традиции.

Получените резултати от проведеното изследване сред лидерите в общинската администрация на територията на Република България подкрепят и обогатяват предходни изследвания относно значимостта на теорията за чертите на лидера и влиянието им върху реализацията на лидерския потенциал.

В бъдеще ще бъде изследвана взаимовръзката между личностния тип, харизмата, емоционалната интелигентност и стила на управление, в резултат на

което може да бъде изграден профил, чрез който да бъде извършван подбор на претенгентите, желаещи да заемат обществени позиции. Освен това ще се търси връзка между личностния тип на кмета, финансовото и икономическо състояние на общината и привлечените инвестиции в периода на мандата му.

Резултатите дават възможност за разширяване на изследването и включване на квалитативни методи – дълбочинни интервюта, анализ на случай и групи, способстващи изучаване особеностите на конкретния случай и взаимодействие му със спецификата на средата.

Цитирани източници (References):

1. Букалов, А. (1998). Соционика, Типологии Юнга и Майерс - Бриггс: Сходства и Различия. *Соционика, ментология и психология личности*, № 4. Международный институт соционики, с. 24 – 32, <https://socionic.info/pdf/as498.pdf>, достъпен на 30.06.2024 г.
(Bukalov, A. (1998). Sotsionika, Tipologii Yunga i Mayers - Briggs: Shodstva i Razlichia. *Sotsionika, mentologia i psihologia lichnosti*, № 4. Mezhdunarodnyy institut sotsioniki, s. 24 – 32, <https://socionic.info/pdf/as498.pdf>, dostapen na 30.06.2024 g.)
2. Джаксън, Дж. (2011). Лидерство в местната власт. Съпътстващ документ, <https://www.namcb-org.bg/images/SEMINARI/chernomoretz06.2011/BG%20Leadership%20Manual.pdf>, достъпен на 29.05.2024 г.
(Dzhaksan, Dzh. (2011). Liderstvo v mestnata vlast. Sapatstvashht dokument, <https://www.namcb-org.bg/images/SEMINARI/chernomoretz06.2011/BG%20Leadership%20Manual.pdf>, dostapen na 29.05.2024 g.)
3. Загоруля, Т., А. Лузина, В. Сафиуллина (2021). Применение типологии личностей Майерс – Бриггс в управлении персоналом. Менеджмент и предпринимательство в парадигме устойчивого развития. Материалы IV Международной научно - практической конференции. Екатеринбург.
(Zagorulya, T., A. Luzina, V. Safiullina (2021). Primenenie tipologii lichnostey Mayers – Briggs v upravlenii personalom. Menedzhment i predprinimatelystvo v paradigme ustoychivogo razvitiya. Materialy IV Mezhdunarodnoy nauchno - prakticheskoy konferentsii. Ekaterinburg)
4. Лытов, Д., В. Орский (2001). Управляющие и лидеры в соционике и типологии Майерс – Бриггс. *Соционика, ментология и психология личности*. Международный институт соционики, номер 6, с. 23 – 33.
(Lytov, D., V. Orskiy (2001). Upravlyayushtie i lidery v sotsionike i tipologii Mayers – Briggs. *Sotsionika, mentologia i psihologia lichnosti*. Mezhdunarodnyy institut sotsioniki, nomer 6, s. 23 – 33)

5. Танева, А. (2021). Лидерство в местната власт. Софийски университет „Св. Климент Охридски“.
(Taneva, A. (2021). Liderstvo v mestnata vlast. Sofiyski universitet „Sv. Kliment Ohridski“)
6. Трайкова, Л. (2024). Съществени личностни характеристики за формиране личността на лидера в общинската администрация на територията на Република България. Докторантски четения 10. Публична администрация в развитие: Презареждане. Десета есенна академия. София, Издателски комплекс – УНСС, с. 44 – 62.
(Traykova, L. (2024). Sashtestveni lichnostni harakteristiki za formirane lichnostta na lidera v obshtinskata administratsia na teritoriyata na Republika Bulgaria. Doktorantski chetenia 10. Publichna administratsia v razvitie: Prezarezhdane. Deseta esenna akademia. Sofia, Izdatelski kompleks – UNSS, Sofia, s. 44 – 62)
7. Христов, Т. (2023). <https://www.novavizia.com/tipologiya-na-lichnostta-na-majers-brigs/>, достъпен на 25.06.2024 г.
(Hristov, T. (2023). <https://www.novavizia.com/tipologiya-na-lichnostta-na-majers-brigs/>, dostapen na 25.06.2024 g.)
8. Alexandrova, S. (2022). Gathering Empirical Information for Quantitative Research in an Online Environment. *Postmodernism Problems*, 12(3), 2022, p. 418 – 440.
9. American Accounting Association (2001). The Myers - Briggs Type Indicator and Applications to Accounting Education and Research. *Issues in Accounting Education*. Volume 16, Issue 1, p. 125–150.
10. Higgs, M. (2001). Is there a relationship between the Myers - Briggs type indicator and emotional intelligence? *Journal of Managerial Psychology*. Volume 16, Issue 7, p. 509 – 533.
11. Gardner, W., M. Martinko (1996). Using the Myers - Briggs Type Indicator to study managers: A literature review and research agenda. *Journal of Management*. Volume 22, Issue 1, p. 45 – 83.
12. Johnston, K., B. Andersen, J. Davidge - Pitts, M. Ostensen - Saunders (2009). Identifying Student Potential for ICT Entrepreneurship using Myers - Briggs Personality Type Indicators. *JITE - Research* Volume 8, Number 1. Publisher: Informing Science Institute. University of Cape Town, South Africa.
13. Jung, C.G. (1971). *Psychological Types//Collected Works of C.G. Jung*. Volume 6. Princeton University Press.
14. King, S., B. Mason (2020). Myers - Briggs Type Indicator. *The Wiley Encyclopedia of Personality and Individual Differences: Measurement and Assessment*.

15. Myers – Briggs, I., P. Myers (1980, 1995). *Gifts Differing: Understanding Personality Type*. Mountain View. CA. Davies - Black Publishing.
16. Myers, S. (2016). Myers - Briggs typology and Jungian individuation. *Journal of Analytical Psychology*. Volume 61, Issue 3, p. 269 – 406.
17. Pittenger, D. (1993). The Utility of the Myers - Briggs Type Indicator. *The Review of Educational Research*. Volume 63, Issue 4.
18. Salkind, N.J. (2011). *Statistics for People Who (Think They) Hate Statistics*. 4th edition, Sage: Los Angeles.
19. Sari, E., K. Bashori (2020). Predicting managerial styles: Is the Myers-Briggs Type Indicator still useful? *Journal of Education and Learning (EduLearn)*. Volume 14, No. 4, p. 617 – 622.
20. <https://mitteldeutsches-institut.de/bg/>, достъпен на 28.06.2024 г.
(<https://mitteldeutsches-institut.de/bg/>, dostapen na 28.06.2024 g.)
21. www.myersbriggs.org, достъпен на 28.06.2024 г.
(www.myersbriggs.org, dostapen na 28.06.2024 g.)
22. <https://www.16personalities.com/bg/>, достъпен на 28.06.2024 г.
(<https://www.16personalities.com/bg/>, dostapen na 28.06.2024 g.)

Identifitsirane na lichnostnite tipove na kmetovete v mestnoto samoupravlenie v Bulgaria po tipologiyata na Mayers – Briggs

Loreta Traykova

Identifying Personality Types of Mayors in Local Government in Bulgaria According to the Myers – Briggs Typology

Loreta Traykova

Abstract: In this article, we make an attempt to explore and identify the personality types of mayors in Bulgarian local government by applying the Myers-Briggs typology indicator.

This article presents part of the results of a more extensive author's survey of mayors in municipalities and districts across the country. The fieldwork was carried out in the period between June 2022 and September 2023, with responses received from 57 of the mayors. The attention will be directed towards one of the questionnaires applied in this author's study, which included questions regarding leadership models in Bulgarian municipalities.

The methods used to analyze the collected data are descriptive statistics and calculation of an arithmetic mean value. The analysis identifies personality types of Bulgarian mayors and the strengths and weaknesses for each type. The results show that the personality type 'Executive' is the most common one among mayors in Bulgarian municipalities.

The results provide an opportunity to expand the research and include qualitative methods such as in-depth interviews, focus groups and others, with the aim of examining the specifics of the individual case and linking it to the context of the environment. In addition, in the future, the relationship between personality type, charisma, emotional intelligence and the managerial style of the mayors will be investigated, as a result of which a profile can be built, through which candidates for public positions can be selected. Further research will also look at the relationship between the personality type of the mayor, the financial and economic condition of the municipality and the attracted investments during their mandate term.

Key words: personality types, Myers – Briggs typology, mayors, leadership, Bulgarian municipalities.

JEL: H10, H70, H700, H79, R00, R5, R500, R590, Z00.